

Systemy operacyjne

BIOS (*Basic Input/Output System*) z procedurą POST - 8-bitowy;

UEFI (*Unified Extensible Firmware Interface*) - następca BIOS;

CP/M (*Control Program for Microprocessors*) - 8-bitowy, napisany w języku PL/M; przegrał konkurencję z DOS (cena!); sterowniki w assembler (analogiczna filozofia → chips, IoT).

Systemy operacyjne

DOS (*Disk Operation System*)

Windows NT (*New Technology*)

Windows 3.11 (otwieranie plików)

Windows 2000 / XP / 7 / 8 / 10 / 11

Windows 95 (*16-bit*)

Windows CE (smartfony, GPS)

Windows 98 (*32-bit*)

Windows Server 2003 / 2008 / 2012 / 2016 / 2019

Windows ME

Systemy operacyjne

UNIX - *Sun Solaris, SCO Unix Open Server, IBM AIX, HP-UX;*
właściciele kodu: AT&T, Novell (1992), SCO (1995), Caldera/SCO (2000);

BSD (*Berkeley Software Distribution*) - *Free BSD, Open BSD;*

Linux - *SuSe, Fedora, Ubuntu, Debian, Gentoo, Android(?);*

Novell Netware

BeOS, OS/2 Warp

iOS (MacOS) / IOS (Cisco)

Symbian

Systemy plików Windows

FAT 12

1980 - system *QDOS*, bez katalogów, rozmiar dyskietki i pliku do 16MB.

FAT 16

1983 - dyski i pliki do 32MB-2GB (zależnie od wielkości klastrów), *MS-DOS*, *Windows 3.11 / 95*, nazwy *8.3* (wielkość liter bez znaczenia).

VFAT

1995 - rozszerzenie FAT (*Virtual FAT*), odczytuje *FAT 12/16/32*, tworzy podwójne tablice nazw: *8.3* oraz *255*.

FAT 32

1997 - dyski do 2TB (dla 512-bitowych sektorów) i do 16TB (dla 4096-bitowych), pliki do 4GB, *Windows 95/98/Me*.

NTFS

1993 - *Windows NT/2000/XP/2003*, dyski do 256TB, pliki do 16TB.

exFAT

2006 - dyski i pliki do 18446744TB, zarządzanie prawami własności.

Systemy plików Linux

EXT2

1993 - bez journalingu, dyski do 4TB i pliki do 2GB, nazwy do 255 znaków.

EXT3

2001 - dyski do 2TB lub do 35TB (w zależności od wielkości bloków), pliki do 17GB lub do 2TB, journaling (księgowanie metadanych).

EXT4

2008 - dyski do 1152921TB, pliki do 18TB.

ReiserFS / Reiser4

2001 / 2004 - journaling (księgowanie metadanych), szybki.

Prawa dostępu do pliku

Spec.	User	Group	Other/All users
cbld	rwX	rwX	rwX

c - character
b - block
l - link
d - directory
r - readable
w - writeable
x - eXecutable

Prawa:	User:	Group:	File:
-rwxrw-r--	brajan	marketing	faktura1.ods
drwxr-xr--	nowak	ksiegowosc	fakt2023
drwx-----	nowak	ksiegowosc	secret